

Innovative of Building Local Administrative Partnerships in Mekhong Strategic Provinces of the Northeastern

Rapeephorn Kanapol

Doctoral of Philosophy Program in Public Administration Rajabhat Maha Sarakham University

Sanya Kenaphoom

Yupaporn Yupas

Faculty of Political Science and Public Administrator, Rajabhat Maha Sarakham University

Received: April 26, 2017 **Accepted:** June, 23 2017

Abstract

This research purposes were to: 1) investigate theoretical framework of local administrative partnerships 2) study the present conditions of local administrative partnerships 3) study factors affecting local administrative partnerships 4) investigate the goodness of fit between local administrative partnerships model and empirical data 5) prove that this innovation improves the local administrative partnerships of Mekhong strategic provinces of the Northeastern. The population of this research calculated by Taro Yamane formula (1973: 727) was totally 400 people including; the voters, local administrators, and local staff. The research instruments were interviewing and questionnaire which the overall reliability was .984. The data was analyzed by using frequency distribution, percent, mean, standard deviation, multiple linear regression, and SEM analysis. The innovation was analyzed and approved by 21 experts.

The findings were 1) partnerships of local administration is when the stakeholders feel sense of belonging. Major elements of the partnerships were (1) trustworthiness (2) sharing of responsibilities and benefits (3) relationship and cooperativeness (4) honesty and transparency (5) mutual respect and respecting to the differences, 2) the present conditions of local administrative partnerships in Mekhong strategic provinces was at High level in overall 3) factors affecting local administrative the partnerships in Mekhong strategic provinces of the Northeastern, at the significant level of .05, were; condition, purpose factors, personal factors and organization awareness, 4) the local administrative Partnerships model fits with the empirical data, 5) the innovation was at Highest level of suitable for improving the local administrative partnerships of Mekhong strategic provinces of the Northeastern.

Keywords: Partnership, Sense of belonging ,Stakeholder

นวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนันทราชศาสตร์ ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระพีพร คณะพล

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สัญญา เคนาภูมิ และยุภาพร ยุภาศ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ได้รับบทความ: 26 เมษายน 2560 ตอบรับตีพิมพ์: 23 มิถุนายน 2560

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อค้นหากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาสภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 4) เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 5) เพื่อยืนยันนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดนันทราชศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ดัดแปลงพิวสันต์เชิงเส้น วิเคราะห์สมการโครงสร้าง ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และยืนยันนวัตกรรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น คือ การที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น จาก 3 มิติ โดยมีองค์ประกอบหลักการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ได้แก่ 1) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 2) การแบ่งปันความรับผิดชอบและผลประโยชน์ 3) ความสัมพันธ์และความร่วมมือร่วมใจ 4) ความซื่อสัตย์และโปร่งใส 5) การเคารพซึ่งกันและกันยอมรับความแตกต่าง 2) สภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนันทราชศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนันทราชศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ ปัจจัยแวดล้อม ปัจจัยเป้าหมาย ปัจจัยส่วนบุคคล และจิตสำนึกองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) โมเดลสมการโครงสร้างหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนันทราชศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 5) นวัตกรรมแนวทางการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนันทราชศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมนวัตกรรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดคือ กลยุทธ์การพัฒนาความเชื่อในความสามารถของตนเอง

คำสำคัญ: หุ้นส่วน ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บทนำ

“การมีส่วนร่วมของประชาชน” ถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2552) เนื่องจากเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นเจ้าของชุมชน และเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น แม้ทุกภาคส่วนราชการในท้องถิ่นพยายามผลักดันให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการต่างๆ แต่ประชาชนกลับไม่ได้ให้ความสำคัญหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมไม่สามารถทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสนใจที่จะเข้าร่วมบริหารงานของท้องถิ่น ดังที่ตนเป็นเจ้าของท้องถิ่น หรือไม่ได้มีความรู้สึกว่าการเป็นของตนเอง ทั้งนี้ประชาชนอาจคิดว่าไม่ใช่เงินของตนเอง ตนไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงานท้องถิ่น ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นเงินของประชาชนที่จ่ายผ่านภาษีในรูปแบบต่างๆ “หากเราเปรียบเทียบการเสียภาษีของประชาชนเป็นการลงทุนซื้อหุ้น” (เดชรัช สุขกำเนิด, 2559) นั้นย่อมหมายความว่า ประชาชนทุกคนมีฐานะเป็น “หุ้นส่วน” ของประเทศซึ่งโดยหลักการแล้วในฐานะพลเมืองประชาชนย่อมถูกบังคับให้ซื้อหุ้นประเทศไทยผ่านระบบภาษี

ดังนั้นสิ่งจำเป็นที่จะต้องผลักดันให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในความเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) ต้องทำให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็น “หุ้นส่วน” (Partnership) ของท้องถิ่น เนื่องจากหุ้นส่วนคือ การที่สมาชิกในกลุ่มมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการรับผลประโยชน์ร่วมกัน ผู้ที่เป็นหุ้นส่วนจะเข้าร่วมด้วยความเต็มใจ และมีความหวังที่จะได้รับผลประโยชน์จากการเป็นหุ้นส่วน ดังนั้นเมื่อพิจารณาแล้ว “การมีส่วนร่วม” (Participation) ยังไม่สามารถทำให้การบริหารงานของท้องถิ่นเกิดประสิทธิผลและผลสัมฤทธิ์ไม่สามารถสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นให้กับประชาชน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจะต้องพยายามหรือหาวิธีการที่ทำให้ ระดับความเข้มข้นของความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่นสูงกว่า “การมีส่วนร่วม” สิ่งที่ว่าส่วนราชการจะต้องผลักดันหรือส่งเสริมให้เกิดขึ้นเพื่อสร้างระดับความเข้มข้นของการมีส่วนร่วม จนนำมาซึ่งความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่นนั่นก็คือ “การเป็นหุ้นส่วนในการบริหารงานท้องถิ่น” โดยต้องไปให้ถึงขั้น “การเป็นหุ้นส่วน” (Partnership) (Arnstein, 1969) ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมที่อำนาจเป็นของประชาชน” (Citizen Power) (Fagence, 1977) โดยจะต้องเชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) โดยตัวแสดงที่สำคัญคือ ผู้บริหารท้องถิ่น(นักการเมือง) พนักงานส่วนท้องถิ่น(ข้าราชการ) และประชาชน ให้เกิดจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) จึงเป็นโจทย์สำคัญที่หน่วยงานภาครัฐต้องทำให้เกิดขึ้น ยิ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละระดับมีความรู้สึกว่าเป็นหุ้นส่วนกับท้องถิ่นมากเท่าไร การบริหารงานท้องถิ่นก็จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

จากการแข่งขันทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันถือว่าเป็นการเมืองในระดับที่น่าสนใจและนักการเมืองหันมาให้ความสนใจการเมืองในระดับนี้มากขึ้น ซึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถือว่าเป็นเขตที่มีความเป็นเอกลักษณ์ หรือมีความเป็นตัวตนทางการเมืองที่ค่อนข้างชัดเจน กรอบกับปัจจุบันประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหันมาให้ความสนใจในเรื่องของการเมืองมากขึ้น ประชาชนมีความรู้ และกล้าที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้หรือเรียกร้องสิทธิทางการเมือง หรือสิทธิที่ตนพึงจะได้รับบริการสาธารณะจากรัฐเพิ่มมากขึ้น จากเหตุการณ์

หลายๆ อย่าง เช่น ประชาชนออกมาเรียกร้องการทำงานของท่านท้องถิ่น นั้นแสดงให้เห็นว่า ประชาชนเริ่มมีการตื่นตัว และมีความรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของท้องถิ่น จึงต้องปกป้องท้องถิ่นซึ่งเปรียบเสมือนบ้านของตนเอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในจังหวัดที่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งได้แก่ หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตประเทศลุ่มน้ำโขง ที่มีประวัติความขัดแย้งทางการเมือง ในปลายทศวรรษที่ 2510 – ทศวรรษที่ 2530 เนื่องจากมีความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ทางการเมืองแบบทุนนิยมของผู้นำโลกเสรีอย่างสหรัฐอเมริกา และลัทธิสังคมนิยมที่กำลังแผ่ขยายไปทั่วโลก ประเทศไทยในช่วงเวลานั้นเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคนี้ เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านต่างมีระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ โดยมีประเทศพัฒนาแล้วอย่างเนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ ได้เข้ามาในรูปแบบการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่คณะกรรมการ ภายใต้แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างเขื่อนในแม่น้ำโขงและแม่น้ำสาขาสาย และบทบาทของธนาคารพัฒนาเอเชียที่รุกเข้ามาในลุ่มน้ำโขง แทนคณะกรรมการประสานงานชั่วคราวในฐานะผู้สนับสนุนการพัฒนาไฟฟ้าพลังงานแม่น้ำโขงซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักในภูมิภาคอินโดจีน จึงกลายเป็นพื้นที่ที่มีแผนการก่อสร้างโครงการสาธยายูปโภคที่แผ่กว้างด้วยข้อตกลงทางการเมืองและการทหาร ภายใต้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจจากรัฐบาลอเมริกา เช่น การสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้ในฐานะทัพ การสร้างถนนเพื่อเป็นถนนสายยุทธศาสตร์ ประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างมากจากการสร้างเส้นทางคมนาคม สามารถส่งออกผลไม้ไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่านเส้นทางบกสาย R9 (มุกดาหาร – สะหวันนะเขต – ลาวบ่าว) เส้นทาง R12 (นครพนม – นาพาว – ฮานอย – กวางสี) และเส้นทาง R8 (หนองคาย – ปากซัน – ฮานอย – กวางสี)

ผู้วิจัยเห็นว่าประวัติความเป็นมาของจังหวัดที่มีพื้นที่อยู่ในประวัติศาสตร์ลุ่มน้ำโขงมีความน่าสนใจ ทั้งในความเป็นอยู่ ความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ทางการเมือง ประเทศไทยในช่วงเวลานั้นเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคนี้ จากวันนั้นจนถึงวันนี้ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงกลายเป็นพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์การเมืองการปกครอง และที่สำคัญยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาลุ่มน้ำโขงในช่วงของความขัดแย้ง ทำให้เส้นทางต่างๆ ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นประตูการค้ายังประเทศในลุ่มแม่น้ำโขง โดยแม่น้ำโขงในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือไหลเป็นพรมแดนไทย – ลาวเริ่มจาก จ.เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี รวมความยาวที่ไหลผ่านประเทศไทยประมาณ ๔๗๖ กิโลเมตร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเฉพาะพื้นที่ในจังหวัด บึงกาฬ หนองคาย นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยได้กำหนดชื่อว่าเป็น “จังหวัดถนนยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ดังนั้น การวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดถนนยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” จะทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่แท้จริงที่เกี่ยวกับต้นเหตุของการตัดสินใจทางการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนในการบริหารงานท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ โดยการสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเปลี่ยนแปลงจากการใช้อำนาจครอบงำ มาใช้อำนาจร่วมกันในการตัดสินใจ หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อแสวงหาทางออก หรือขับเคลื่อนการเหล่านั้นด้วยกัน ในลักษณะของ “หุ้นส่วนของท้องถิ่น” หรือ “ความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่น” ร่วมกัน จึงจะนำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อค้นหารอบแนวคิดเชิงทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาสภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 4) เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 5) เพื่อยืนยันนวัตกรรมแนวทางการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) เนื้อหาการวิจัย ศึกษาหลักของการเป็นหุ้นส่วน (Partnership) หลักการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) โดยทำการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ มีความเกี่ยวข้อง และสามารถเทียบเคียงนำไปสู่การสร้างความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) และสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษากำหนดไว้จาก 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร และแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงหลักของการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น และสามารถส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของในท้องถิ่น ให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหน และเข้าร่วมบริหารงานท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ นำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหาร

หุ้นส่วน (Partnership) เป็นคำที่พูดถึงกันมากในปัจจุบัน เนื่องจากการบริหารงานต่างๆ ถ้าสามารถสร้างความรู้สึกในการเป็นหุ้นส่วน หรือมอบอำนาจการบริหารแบบเป็นหุ้นส่วนให้แก่คนที่เข้าร่วมบริหาร จะสามารถทำให้ทุกคนหรือสมาชิกขององค์กรดำเนินงาน หรือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และยอมทุ่มเทแรงกายแรงใจ ในการทำงานได้อย่างเต็มที่ เพราะจะมีความรู้สึกว่าตนคือเจ้าของในฐานะ “หุ้นส่วน”

1.1 ความหมายของ หุ้นส่วน (Partnership)

หุ้นส่วน (Partnership) เป็นรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ผู้แสดงบทบาท (Actor) อย่างน้อย 2 ฝ่ายตกลงใจเข้ามาเป็นหุ้นส่วนกัน มีบทบาทและหลักการร่วมกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกันโดยร่วมกันจัดหาทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ ร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานและหนี้สิน เผชิญความเสี่ยงและแบ่งปัน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชุสสิกร ด้านยุทธศิลป์ (2554) ได้ให้ความหมายของ “หุ้นส่วน” ว่าหมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนร่วมกันทั้งประชาชนและองค์กร มีพันธสัญญาที่จะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน และ ณัฐวุฒิ อรินทร์ (2555) ยังได้กล่าวว่า “ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น” หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของบุคคลที่แสดงถึงความผูกพัน ความภาคภูมิใจ ความเป็นเจ้าของท้องถิ่น ที่พวกเขาอาศัยอยู่อันเกิดจากการที่บุคคลเหล่านั้นได้มีปฏิสัมพันธ์กัน

2. แนวคิดเจตคติ

คำว่าเจตคติ ได้มีนักวิชาการและผู้ที่ให้ความหมายของคำว่าเจตคติ หรือทัศนคติไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งเจตคติ คือสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล ที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เราสามารถรู้ได้โดยดูจากพฤติกรรมของบุคคลว่าจะตอบสนองต่อสิ่งเรายังไง โดยเจตคติของบุคคลเป็น ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นได้จากคำพูด หรือพฤติกรรมที่สะท้อนทัศนคตินั้น ซึ่งคนแต่ละคนมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาน้อยแตกต่างกัน

โดยเจตคติของบุคคล ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ซึ่ง เฟลด์แมน (Feldman, 1994:489-490) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้เป็นรูปแบบ ABC (ABC Model) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component -A) เป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่รับรู้
2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component-B) เป็นการเตรียมพร้อมของบุคคลที่จะแสดง หรือไม่แสดงพฤติกรรม ต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่รับรู้
3. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component -C) เป็นความรู้ หรือความคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่รับรู้ว่าเป็นสิ่งที่ดี ไม่ดี ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง เหมาะสม ไม่เหมาะสม ให้คุณ ให้โทษ

องค์ประกอบทั้ง 3 นี้ จะมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน หากองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากการทบทวนแนวคิดต่างๆ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า “หุ้นส่วน” หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างคนตั้งแต่ 2 คน หรือการร่วมมือกันขององค์กรตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไป เพื่อประกอบกิจกรรมหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันเดียวกัน โดยหุ้นส่วนทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบในผลแห่งการเกิดจากการกระทำของหุ้นส่วนอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ซึ่งเมื่อเทียบความหมายของคำว่า “หุ้นส่วน” และนำหลักการนี้มาสร้างกับการบริหารงานของท้องถิ่น ที่ยึดหลักการกระจายอำนาจทางการบริหารให้กับประชาชนในท้องถิ่น โดยทุกคนมีสิทธิ์ที่เท่าเทียมกัน น่าจะสามารถสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น และนำมาซึ่งการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น เปรียบเสมือนการสร้างหรือปรับเจตคติของบุคคล โดยจะต้องวัดได้จาก 3 มิติ คือ การรับรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย นวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดถนนวนุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ผู้วิจัยแบ่งระยะของการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ **ระยะที่ 1** การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง (Document Research) และการสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และจากประชาชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- structured Interview) เพื่อหาข้อสรุปเชิงทฤษฎีการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น **ระยะที่ 2** การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างเครื่องมือ ในระยะที่ 2 นี้เป็นการศึกษาสภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานท้องถิ่น และตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727) โดยทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ **และระยะที่ 3** การสร้างและยืนยันนวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดเส้นทางยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 21 คน เพื่อยืนยันนวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดเส้นทางยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า

องค์ประกอบหลักการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดถนนวนุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และประชาชน ประกอบด้วย ดังนี้

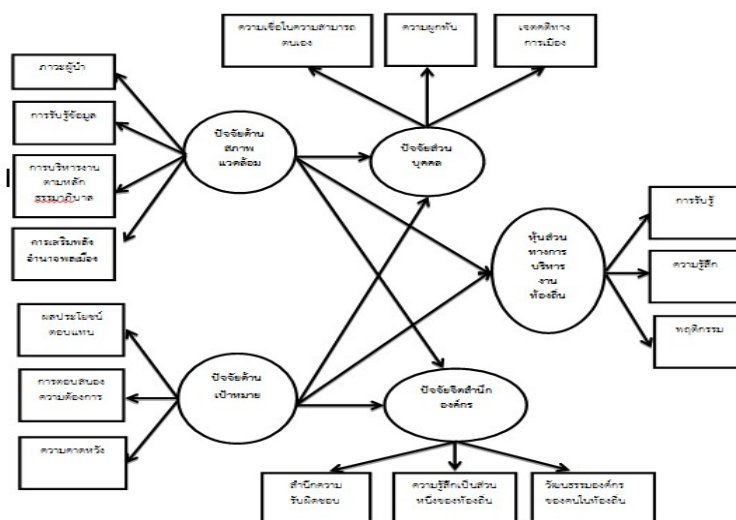
1. หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น (partnership local Government) คือการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) มีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น (sense of belonging) สามารถวัดได้จาก 3 มิติ คือ 1) การรับรู้ (Perception) 2) ความรู้สึก (Affective) และ 3) พฤติกรรม (Behavioral) โดยองค์ประกอบหลักการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ประกอบด้วยต่อไปนี 1) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 2) การแบ่งปันความรับผิดชอบและผลประโยชน์ 3) ความสัมพันธ์และความร่วมมือร่วมใจ 4) ความซื่อสัตย์และโปร่งใส 5) การเคารพซึ่งกันและกันยอมรับความแตกต่าง

2. ตัวแปรเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดถนนวนุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัวแปรดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านเป้าหมาย ประกอบด้วย 1.1 ผลประโยชน์ตอบแทน 1.2 การตอบสนองความต้องการ 1.3 ความคาดหวัง 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2.1 ภาวะผู้นำ 2.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2.3 การบริหาร

ตามหลักธรรมาภิบาล 2.4 การเสริมสร้างพลังอำนาจพลเมือง 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย 3.1 ความเชื่อในความสามารถตนเอง 3.2 ความผูกพัน 3.3 เจตคติทางการเมือง 4) จิตสำนึกองค์กร ประกอบด้วย 4.1 สำนึกความรับผิดชอบ 4.2 ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น 4.3 วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

โดยข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ค้นพบ ผู้วิจัยจึงได้นำมาสร้างเป็นโมเดลของการวิจัยการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ดังภาพที่ 3 และนำไปสร้างเครื่องมือของการวิจัยในระยะที่ 2 ต่อไป

ภาพที่ 1 โมเดลการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยระยะที่ 2 พบว่า

1. สภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อแยกเป็นรายได้พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการรับรู้ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านความรู้สึก ($\bar{X} = 3.74$) และด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

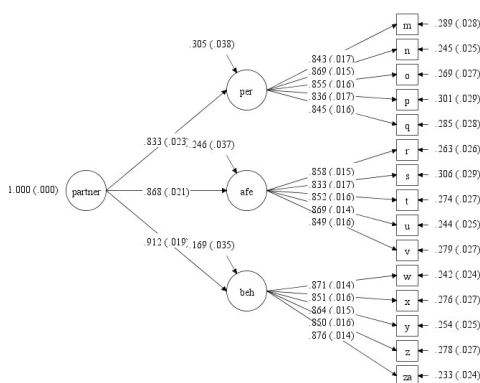
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถตนเอง สำนึกความรับผิดชอบ การเสริมสร้างพลังอำนาจพลเมือง ภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่น ผลประโยชน์ตอบแทน ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น เจตคติทางการเมือง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานคือ 0.323, 0.272, 0.256, 0.251, 0.190, 0.175, 0.126 และ 0.116 ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนน

ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 85.60 ($R^2 = 0.856$, $F = 191.769$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Partner)

ผู้วิจัยพิจารณาตัวชี้วัดของตัวแปรแฝงหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น (Partner) ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 ตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปรแฝงการรับรู้ (per) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวชี้วัด คือ M N O P Q ตัวแปรแฝงความรู้สึก (afe) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวชี้วัด คือ r s t u v และตัวแปรแฝงพฤติกรรม (beh) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวชี้วัด คือ w x y z a ดังแสดงในภาพที่ 2

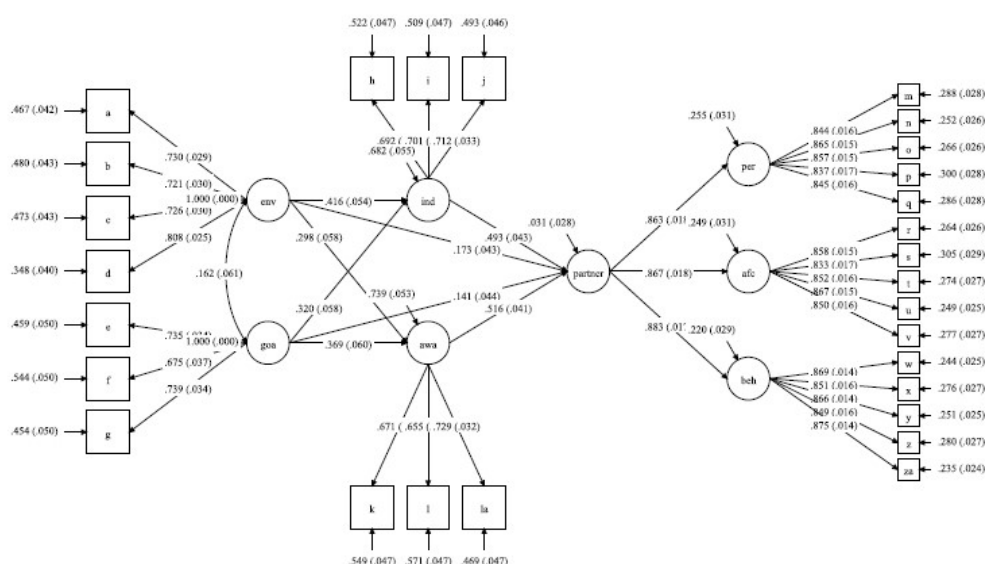
Chi-Square = 84.842, df = 87, P-Value = 0.5455 $\chi^2/df = 0.975$, CFI = 1.000, TLI = 1.000, SRMR = 0.018, RMSEA = 0.000

ภาพที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์ พบว่าโมเดลการวัดองค์ประกอบการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น กับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจาก ค่า ไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2/df = 0.975$) นอกจากนั้น ค่า CFI ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative fit index) เท่ากับ 0.956 ค่า TLI (Tucker-Lewis Index) = 1.000 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.90 ทุกค่า และเมื่อพิจารณาค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ SRMR = 0.018 สอดคล้องดี และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ RMSEA = 0.000 สอดคล้องดีมาก

3.2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลไกของโมเดลหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยพิจารณาตัวชี้วัดของตัวแปรหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น โดยวัดได้จากตัวแปรแฝง 4 ตัวชี้วัดได้แก่ env, goa, ind, awa และประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัวแปร ดังต่อไปนี้ตัวแปรแฝง env ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ a b c d ตัวแปรแฝง goa ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ e f g ตัวแปรแฝง ind ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ h i j ตัวแปรแฝง awa ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ k l la และตัวแปรแฝงองค์ประกอบการเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น 3 ตัวชี้วัดประกอบด้วย 15 ตัวแปรสังเกตได้ ตัวแปรแฝง per ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ m n o p q ตัวแปรแฝง afc ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ r s t u v ตัวแปรแฝง beh ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ w x y z za ดังแสดงในภาพที่ 3

Chi-Square = 353.940, df = 338, P-Value = 0.2646, $\chi^2/df = 1.047$, CFI = 0.998, TLI = 0.998, SRMR = 0.029, RMSEA = 0.011

ภาพที่ 3 ความกลมกลืนสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จากภาพที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา มีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2/df = 1.047$) นอกนั้นค่า CFI ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative fit index) เท่ากับ 0.998 ค่า TLI = 0.998 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.90

ทุกค่าและเมื่อพิจารณาค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน SRMR = 0.029 สอดคล้องดีมากและค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ RMSEA = 0.011 สอดคล้องดีมาก

ผลการวิจัยระยะที่ 3 การสร้างและยืนยันนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดเส้นทางยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการเลือกแบบการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 21 คน เพื่อยืนยันนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น พบผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการสร้างนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดเส้นทางยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นวัตกรรมการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1) นวัตกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่น	1) เสริมสร้างภาวะผู้นำแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การสร้างผู้นำให้มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) การสร้างแรงบันดาลใจกับผู้ตาม
2) นวัตกรรมการพัฒนาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	1) เสริมสร้างความรู้เบื้องต้นให้กับประชาชนใน พรบ.ข้อมูลข่าวสาร 2) เสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในการทำงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3) พัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กรให้มีความสมบูรณ์ 4) พัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลข้อมูลข่าวสารให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ
3) นวัตกรรมการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	1) เสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ 2) เสริมสร้างค่านิยมประชาธิปไตย 3) เสริมสร้างหลักประชาธิปไตย 4) เสริมสร้างความรับผิดชอบทางการบริหาร
4) นวัตกรรมการพัฒนาการเสริมสร้างพลังอำนาจพลเมือง	1) การเสริมสร้างพลังอำนาจบุคคลระดับผู้ปฏิบัติงาน 2) การเสริมสร้างพลังอำนาจระดับผู้บริหาร 3) ส่งเสริมให้ทุกคนเข้าร่วมกำหนดวัฒนธรรมองค์กร หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น
5) นวัตกรรมการพัฒนาผลประโยชน์ตอบแทน	1) ส่งเสริมโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นผลประโยชน์ตอบแทนที่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริง 2) ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นผลประโยชน์และบริการมุ่งถึงการให้ประโยชน์ต่อกลุ่มมากกว่าการให้ประโยชน์ต่อแต่ละบุคคล 3) สร้างการรับรู้เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับในรูปแบบบริการสาธารณะ หรือรัฐสวัสดิการ

ตารางที่ 1 แสดงผลการสร้างนวัตกรรมความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดเส้นทางยุทธศาสตร์
ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)

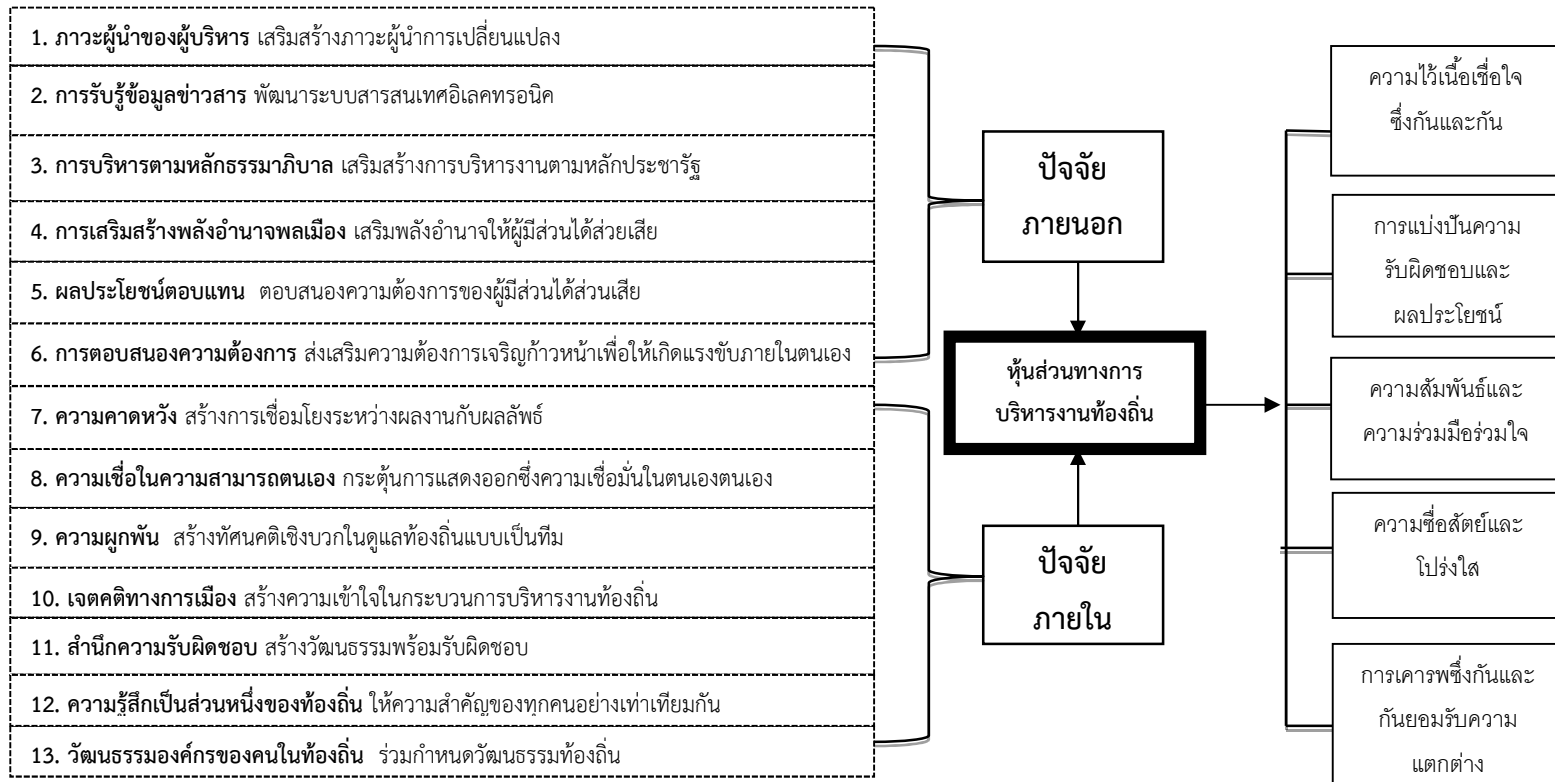
นวัตกรรมการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
6) นวัตกรรมพัฒนาการตอบสนองความต้องการ	1) เสริมสร้างเพื่อตอบสนองความต้องการเพื่อการดำรงชีพ ซึ่งเป็นความต้องการขั้นแรกของมนุษย์ที่จะดำรงชีวิตอยู่รอดได้ด้วยปัจจัยสี่ 2) เสริมสร้างความต้องการความสัมพันธ์ เป็นความต้องการที่จะให้และได้รับไม่ตรีจิตจากบุคคลที่แวดล้อม 3) ส่งเสริมความต้องการเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการขั้นสูงเป็นความต้องการที่เกิดจากแรงขับภายในตนเอง
7) นวัตกรรมพัฒนา ความคาดหวัง	1) เสริมสร้างความคาดหวังโดยมีแรงดึงดูด 2) สร้างการเชื่อมโยงรางวัลกับผลงาน 3) เสริมสร้างและกระตุ้นความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ 4) เสริมสร้างความต้องการที่จะมีอำนาจ
8) นวัตกรรมพัฒนาความเชื่อในความสามารถตนเอง	1) เสริมสร้างการเป็นผู้นำให้กับประชาชน 2) กระตุ้นให้แสดงออกซึ่งความเชื่อมั่นในความสามารถของ 3) เสริมสร้างประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ
9) นวัตกรรมพัฒนาความผูกพัน	1) ส่งเสริมและสร้างความผูกพัน สร้างศรัทธา สร้างความเชื่อมั่น และสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น 2) กระตุ้นและให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยผ่านคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นหลัง
10) นวัตกรรมพัฒนาเจตคติทางการเมือง	1) สร้างความเข้าใจในกระบวนการบริหารงานท้องถิ่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ปลุกฝังจิตสำนึกทางประชาธิปไตยให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) พัฒนาศักยภาพ ยึดมั่นอุดมการณ์ความถูกต้อง ยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายและสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 4) สร้างค่านิยมที่ดีและเสริมสร้างความรู้ทางการเมืองในเรื่องประชาธิปไตย
11) นวัตกรรมพัฒนาสำนึกความรับผิดชอบ	1) เสริมสร้างการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สร้างเป็นวัฒนธรรมหรือค่านิยมร่วมของคนในท้องถิ่น 2) เสริมสร้างการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นเจ้าของผลงาน 3) สร้างวัฒนธรรมการพร้อมรับผิดชอบและสำนึกในความรับผิดชอบ
12) นวัตกรรมพัฒนาความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น	1) เสริมสร้างความรู้สึในการเป็นสมาชิกของคนในชุมชนโดยการให้ความสำคัญของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 2) เสริมสร้างและเสริมพลังอำนาจพลเมืองให้กับคนในท้องถิ่นโดยการให้คนเข้าร่วมในการบริหารงานในทุกกระบวนการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
13) นวัตกรรมพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรของคนในท้องถิ่น	1) ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นร่วมกำหนดวัฒนธรรมของท้องถิ่น 2) มีแกนนำเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น 3) เสริมสร้างการทำพิธีกรรมและพิธีการ ที่เป็นการเน้นย้ำค่านิยมขององค์กร

ตารางแสดงที่ 2 แสดงการยืนยันนวัตกรรมแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงาน
ท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวม

กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมความเป็นหุ้นส่วน ทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนน ทบุรีศาสตร์ลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การวิเคราะห์ความสอดคล้อง				
	Mean	Median	Mode	I.R	สอดคล้อง
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.26	4.25	4.25	0.50	สอดคล้องกันมาก
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.64	4.75	4.75	0.50	สอดคล้องกันมาก
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	4.69	4.75	4.75	0.50	สอดคล้องกันมาก
การเสริมสร้างพลังอำนาจพลเมือง	4.48	4.33	4.33	0.33	สอดคล้องกันมาก
ผลประโยชน์ตอบแทน	4.33	4.33	4.33	0.67	สอดคล้องกันมาก
การตอบสนองความต้องการ	4.55	4.50	4.50	1.00	สอดคล้องกันมาก
ความคาดหวัง	4.65	4.60	4.60	0.60	สอดคล้องกันมาก
ความเชื่อในความสามารถตนเอง	4.59	4.60	4.60	0.20	สอดคล้องกันมาก
ความผูกพัน	4.36	4.25	4.25	0.50	สอดคล้องกันมาก
เจตคติทางการเมือง	4.76	4.75	4.75	0.25	สอดคล้องกันมาก
สำนึกความรับผิดชอบ	4.32	4.50	4.50	0.75	สอดคล้องกันมาก
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น	4.67	4.50	4.50	1.00	สอดคล้องกันมาก
วัฒนธรรมองค์กรของคนในท้องถิ่น	4.71	4.75	5.00	0.75	สอดคล้องกันมาก
รวม	4.54	4.52	4.46	0.33	สอดคล้องกันมาก

จากตารางที่ 2 พบว่าการยืนยันนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นใน
จังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม นวัตกรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก
ที่สุด และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันมาก โดยนวัตกรรมการพัฒนาที่ผู้เชี่ยวชาญมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดคือ กลยุทธ์การพัฒนาความเชื่อในความสามารถตนเอง และกลยุทธ์ที่ผู้เชี่ยวชาญมี
ความคิดเห็นสอดคล้องกันน้อยที่สุด กลยุทธ์การตอบสนองความต้องการ และกลยุทธ์ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ
ท้องถิ่น

จากผลการยืนยันนวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนน
ทบุรีศาสตร์ลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นผัง
มโนทัศน์นวัตกรรมการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีศาสตร์ลุ่มน้ำโขง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ผังโมเดลการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดน่านยุทธศาสตร์กลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบประเด็นที่สำคัญสมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อค้นหากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น คำว่า “หุ้นส่วน” (Partnership) จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย จากนักวิชาการ หรือผู้ที่ให้ความหมายของคำนี้เอาไว้ ทั้งในและต่างประเทศ แม้คำว่าหุ้นส่วน จะมีความหมายในเชิงของธุรกิจ แต่ในการบริหารงานของภาครัฐ ก็ได้มีการนำมาใช้กันอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบัน ซึ่งในที่นี้หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ก็คือการทำหน้าที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น มีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของท้องถิ่น (Sense of Belonging) คือการที่บุคคลรู้สึกต่อสิ่งที่เป็วัตถุและไม่ใช่วัตถุว่าเป็นของเรา ซึ่งมีผลทั้งทางด้านอารมณ์ ทศนคติ และพฤติกรรมกับสิ่งที่ได้เป็นเจ้าของ และตนสามารถมีสิทธิ และสามารถกระทำการใดๆ ได้อย่างเท่าเทียมกับคนอื่นๆ โดยการมีจิตใจเป็นเจ้าของเป็นสัญชาตญาณมาโดยกำเนิด (Lövey, Nadkarni และ Erdélyi ,2005) จากหลักของการบริหารงานท้องถิ่น คือหลักการกระจายอำนาจให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้บริหารท้องถิ่นตนเอง ให้ตรงกับความต้องการของคนในท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีใครสามารถรู้ปัญหาในท้องถิ่นได้เท่ากับคนในท้องถิ่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับบุสิลกร ด่านยุทธศิลป์ (2554) ได้ให้ความหมายของ หุ้นส่วน ว่าหมายถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนร่วมกันทั้งประชาชนและองค์กรมีพันธะสัญญาที่จะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยในการเป็นหุ้นส่วนจะต้องวัดได้ในมิติด้านการรับรู้ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม และสถาบันวิจัยและที่ปรึกษาทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ทำการศึกษา ในเรื่องความผูกพันของพนักงานโดยทำการสำรวจจากพนักงานจำนวน 160,000 ล้านคน จาก 40 บริษัท ใน 10 ประเทศ และหลายอุตสาหกรรม โดยเป็นการศึกษาที่ใช้ระยะเวลา 3 ปี ได้มีการจัดทำ 3-D Model of engagement โดยเป็นการนิยามถึงความผูกพันของพนักงานที่มี 3 มิติ คือ (อ้างอิงในสุรัสวดี สุวรรณเวช , 2549) 1) ด้านความคิด (Cognitive) 2) ด้านความรู้สึก (Affective) และ 3) ด้านพฤติกรรม (Behavioral) (โปรดพิจารณาเพิ่มเติม พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนสุ, 2551; ไพสิทธิ์ สุวรรณฤทธิ์และ พิชญ์ สมปอง, 2553; ฉวีวรรณ นาคเสวีวงศ์ และอุตร ตันติสุนทร, 2554)

โดยองค์ประกอบของหลักการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นพบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้ 1) **ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน** ซึ่งจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และจากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่า การที่จะทำให้รู้สึกว่าเป็นพรรคพวกเดียวกัน มีสิทธิ มีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของในสิ่งเดียวกัน ทุกฝ่ายจะต้องมี ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ฟาร์คุด โตลิปอฟ (2006) (Farkhod Tolipov,2006) ได้ให้ความหมายของหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ไว้อย่างเด่นชัดว่า จะต้องมีความเชื่อมั่นและเชื่อใจต่อกันอยู่ในระดับสูง นั่นคือการทำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้อง มีความคิดหรือมีทัศนคติในทางบวกต่อกัน ต้องมีความไว้วางใจและเชื่อใจในกันและกัน ซึ่งถือเป็นหนึ่งในพื้นฐานของการทำงาน ความไว้วางใจเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อประสิทธิผลของการทำงาน 2) **การแบ่งปันความรับผิดชอบและผลประโยชน์** การที่จะทำให้รู้สึกว่าเป็นความเป็นเจ้าของ หรือกระทำกิจกรรมใดๆ ร่วมกับบุคคลอื่น การแบ่งปันความรับผิดชอบถือเป็นสิ่งที่จำเป็นเป็น การแบ่งปันความรับผิดชอบต่างๆ เปรียบเสมือนการทำให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบเกิดความภาคภูมิใจ และเกิดความรู้สึก

ว่ามีสิทธิ์ทำในสิ่งนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตามหลักของการเป็นหุ้นส่วน ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบและมีส่วนในผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานเช่นกัน สอดคล้องกับ ชรินทร์ สีทับทิม บุญทัน ดอกไธสง และ บุญเรือง ศรีเหรียญ (2556) ได้เสนอว่าองค์ประกอบหลักความเป็นหุ้นส่วนจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบหลักด้านการแบ่งปันความรับผิดชอบ (share responsibility) 3) **ความสัมพันธ์และความร่วมมือร่วมใจ** เป็นองค์ประกอบของการเป็นหุ้นส่วน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่บุคคลจะดำเนินกิจกรรมใดๆ ก็ตามตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักกันเป็นอันดับแรกก่อน และเมื่อรู้จักกันแล้วจะเริ่มมีความสัมพันธ์ มีการพูดคุย และที่สำคัญการทำงานใดๆ หากมีความร่วมมือร่วมใจ ผลของงานที่ออกมาจะย่อมมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีซึ่งสอดคล้องกับ Shepard et al. (1999) ได้ให้ความหมาย ของคำว่า หุ้นส่วน (partnership) คือการปฏิบัติงานร่วมกับกระบวนการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันการเสริมพลังและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย และซึ่งสอดคล้องกับ Tim Thorlby and Jo Hutchinson (2005) อ้างใน กฤษณันท์ ภูสวาสดี (2551) ที่ได้ให้ความหมายของการเป็น “หุ้นส่วน” ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของกลุ่มหรือองค์กรตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปเพื่อบรรลุเป้าหมายการทำงานและได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพดีกว่าการแยกทำงานโดยลำพัง ซึ่งผู้ที่จะเป็นหุ้นส่วนต่อกันผู้วิจัยเห็นว่า จะต้องมีความสัมพันธ์กัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ความสัมพันธ์และความร่วมมือร่วมใจจึงเป็นองค์ประกอบหลักการเป็นหุ้นส่วน 4) **ความซื่อสัตย์และโปร่งใส** เป็นองค์ประกอบของการเป็นหุ้นส่วน ทั้งนี้เนื่องจากว่า ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในระดับใด หรือองค์กรใด ๆ ก็มีความต้องการ ๆ ที่จะให้องค์กรของตนเองมีความโปร่งใส เพราะความโปร่งใสเป็นลักษณะของการแสดงถึงความถูกต้อง ยุติธรรม แสดงซึ่งการมีความจริงใจต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Sarah Oppler (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “หุ้นส่วนต่อต้านอาชญากรรม: จากชุมชนเพื่อความร่วมมือการรักษา” ได้วางแนวทางการสร้างความร่วมมือในหลักการเป็นหุ้นส่วน ที่ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วย การกระจายความเท่าเทียมกันของอำนาจ และในขณะที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์ทั้งหมดถูกสร้างขึ้นบนความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความซื่อสัตย์สุจริต 5) **การเคารพซึ่งกันและกันยอมรับความแตกต่าง** เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการเป็นหุ้นส่วน ทั้งนี้เนื่องจากว่า การทำงานหรือการอยู่ร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปย่อมมีความคิดเห็นหรือวิธีคิดที่แตกต่างกันแน่นอน ดังนั้นในการทำงานหรือการอยู่ร่วมกันหากต่างคนต่างเอาแต่ความคิดของตนเอง หรือไม่ยอมรับฟังความคิดคนอื่น ย่อมเกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกันอย่างแน่นอน ดังนั้นในการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงมี กฎ กติกา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นสิ่งที่กำหนดการกระทำของแต่ละคนให้อยู่ในขอบเขต ไม่ไปละเมิดคนอื่น ซึ่งหลายๆ ครั้ง กฎ กติกา เหล่านี้ก็ยังไม่สามารถช่วยป้องกัน เนื่องจากไม่ได้เกิดขึ้นภายในจิตใจ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังทัศนคติให้คนที่อยู่ร่วมกันในสังคมต้องมี การเคารพซึ่งกันและกันยอมรับความแตกต่าง เนื่องจาก สังคมจะเติบโตและขับเคลื่อนไปได้เมื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจ เชื่อมั่น และให้เกียรติซึ่งกันและกัน การส่งเสริมการยอมรับความแตกต่างและอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียมเป็นหลักปฏิบัติที่ทำให้มั่นใจได้ว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับกมลทิพย์ ศรีหาเศษ (2547) ได้ศึกษาโครงการจัดการศึกษาตามแนวคิดความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยยึดแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาในการวิจัยโดยองค์ประกอบสำคัญที่แสดงถึงความเป็นหุ้นส่วน จะต้องยึดหลักการทำงานที่เสมอภาค มีความเคารพกัน และ Cuff (1997) กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนข้อมูล การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ และอำนาจ ในการสร้างหุ้นส่วนแห่งความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัย ความเคารพ (Respect)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาสภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ พบว่า สภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉิยเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่าในปัจจุบันประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีการรับรู้ข่าวสารที่มากขึ้น รู้ถึงสิทธิ์และหน้าที่ของตนเอง ผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งปัจจุบันการให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ หน้าที่ ของประชาชนหน่วยงานภาครัฐได้ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้กับประชาชนอย่างเต็มที่ โดยการส่งเสริมให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น ต้องมีการแบ่งบทบาทหน้าที่กัน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรู้บทบาทหน้าที่ จึงทำให้สภาพการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก โดยการดำเนินงานโดยยึดหลักของการเป็นหุ้นส่วนนั้น จะต้องมีการกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่หุ้นส่วนตั้งเอาไว้ ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) มีความรู้สึกว่าเป็นหุ้นส่วน (Partnerships) และสามารถบริหารงานของท้องถิ่นได้ โดยแยกบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย (ระพีพร คณะพล,สัญญา เคนาภูมิ และยุภาพร ยุภาศ,2559) บทบาทของประชาชนในฐานะที่เป็นผู้เสียภาษีและรับประโยชน์จากบริการพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบกับการดำเนินงานของท้องถิ่นโดยตรง และเป็นบุคคลที่มีสิทธิใช้อำนาจได้ตามหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทของข้าราชการถือเป็นกลไกสำคัญในฐานะผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดินในการนํานโยบายของรัฐ และภารกิจของส่วนราชการไปปฏิบัติให้เกิดผลในพื้นที่ และบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้ประกอบการและผู้รับบริการสาธารณะเช่นเดียวกันกับข้าราชการ แต่ผู้บริหารมีอำนาจและมีบทบาทในการบริหารงานท้องถิ่นอย่างมาก ถือเป็นผู้ที่เป็นหุ้นส่วนในการบริหารงานท้องถิ่นตัวสำคัญ ดังนั้นเมื่อท้องถิ่นมีการแบ่งบทบาทและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ประชาชนมีความรู้มากขึ้น จึงทำให้ความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแสงทอง ภูศรี (2545) ได้ศึกษาแนวคิดและการปฏิบัติด้านความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครอบครัว และโรงเรียนในการจัดการศึกษา : การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติงานด้านความเป็นหุ้นส่วน ระหว่างครอบครัว และโรงเรียน ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระดับคะแนนแนวคิดด้านความเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉิยเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น, สำนักความรับผิดชอบ, เจตคติทางการเมือง, ความเชื่อในความ สามารถตนเอง, การตอบสนองความต้องการ, ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น, ความผูกพัน, การเสริมสร้างพลังอำนาจพลเมือง, การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล, การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความคาดหวัง ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออก เฉิยเหนือ ได้ร้อยละ 73.00 อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรสังเกตได้ ที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยุทธศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยตัวแปรแฝง อยู่ 4 ตัวแปรแฝง ซึ่งผู้วิจัยจักได้นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Context Factors) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญและถือเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตและมีสติปัญญาในการคิดวิเคราะห์ตามหลักจิตวิทยา เมื่อคนเราได้รับสิ่งกระตุ้นย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงคล้อยตามหรือไม่คล้อยตามจะเป็นไปตามสติปัญญาหรือจิตใจที่ยอมรับหรือรับรู้ในสิ่งนั้นๆ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (พรทิพย์ คำพอ และคณะ ,2544) ซึ่งผู้วิจัยมองว่าสภาพแวดล้อมเป็นตัวปัจจัยที่ทำให้คนเกิดความรู้สึกและเข้าไปเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น โดยสภาพแวดล้อมรอบตัวถือว่ามีสำคัญในการที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกนึกคิดจนสามารถนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกมาได้ในการบริหารงานท้องถิ่นซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เป็นตัวแปรแฝง ที่สามารถสังเกตได้ (Observable variable) และสภาพแวดล้อมที่จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้สึกในการเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นเจ้าของท้องถิ่น สามารถสังเกตได้จากการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และการเสริมพลังอำนาจพลเมือง

2) ปัจจัยด้านเป้าหมาย (Target Factors) “เป้าหมาย” นิยามได้ว่าเป็นคุณลักษณะของวัตถุ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจและพัฒนาความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Wang, Battocchi, Pianesi, Tomasini, Zancanaro, & Nass, 2006) ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการที่จะทำให้คนเกิดความรู้สึกว่าเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น อย่างน้อยบุคคลนั้นจะต้องมีเป้าหมายที่วางเอาไว้ว่า ถ้าเข้าไปดำเนินการหรือไปทำกิจกรรมหรือกระทำการใดๆ อย่างน้อยต้องมีสิ่งที่คาดหวังว่าต้องการอะไร ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย และจากการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่าสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกและอยากเข้าไปเป็นหุ้นส่วนหรือมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของได้ คือจะต้องมีผลประโยชน์ตอบแทน (พรทิพย์ คำพอ และคณะ ,2544) การที่ประชาชนเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนหรือร่วมกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ประชาชนย่อมหวังประโยชน์ตอบแทนโดยประชาชนมีความคาดหวังว่ารัฐจะให้สวัสดิการ หรือสร้างความกินดีอยู่ดีให้กับประชาชนในฐานะที่เขาเป็นผู้เสียภาษีให้แก่รัฐ ดังนั้นประชาชนย่อมคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนที่สามารถตอบสนองความต้องการ ตามทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเยล เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่า บุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้มี 3 ประการ คือบุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ดังนั้น ปัจจัยด้านเป้าหมายถึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้หรือประชาชนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นได้

3) ปัจจัยส่วนบุคคล (Individual Factors) ปัจจัยส่วนบุคคลถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการที่บุคคลจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือเข้าไปเป็นหุ้นส่วนในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง คุณลักษณะส่วนบุคคลถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะบ่งบอกว่าบุคคลนั้นมีความสนใจหรือมีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ เพียงใด ได้มีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปัจจัยส่วนบุคคลว่ามีผลต่อการเป็นหุ้นส่วนและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหุ้นส่วน ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความร่วมมือ ปัจจัยส่วนบุคคล

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความผูกพัน โดยปัจจัยส่วนบุคคลจะเป็นแรงผลักดันซึ่งเกิดจากภายในตัวบุคคลที่เป็นแรงผลักดันหรือจุดใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลไม่ว่าจะเป็นความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองสูง เช่น การเคารพในตัวเอง (pierce, Kostova, & Dirks, 2003) มีความผูกพันกับคนในชุมชน หรือมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ (Reeder:1974) เจตคติทางการเมือง (วัชรินทร์ อินทพรหม,2557) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญในการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยและมีความเห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความใกล้ชิดกับการเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลจะถูกฝัง และติดตัวของบุคคลมาแต่กำเนิดโดยมีอิทธิพลจากการรับรู้ รับทราบ การแทรกซึมข้อมูลต่างๆ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมต่างๆ มาตั้งแต่เกิด จนถือเป็นสิ่งที่ติดตัวของบุคคล จึงเป็นสิ่งที่มีความอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือความรู้สึกของบุคคล

4) จิตสำนึกองค์กรการ (Awareness organizations) คือสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังจากภายในตัวบุคคล ประชาชนก็เช่นกัน การที่เราจะสร้างความรู้สึกรู้จักในการเป็นเจ้าของท้องถิ่นหรือสร้างการเป็นหุ้นส่วนให้เกิดขึ้นในตัวประชาชน จิตสำนึกองค์กรถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเรื่องภายในจิตใจ ซึ่งถ้าประชาชนมีทัศนคติในทางลบกับการบริหารงานท้องถิ่นแล้ว ก็คงเป็นเรื่องยากที่จะทำให้เขามีความรู้สึกรู้จักในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น หรือทำให้เขาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งกับท้องถิ่น ซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นในระดับการบริหาร หรือด้านระดับปฏิบัติงานก็ตามย่อมต้องมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะเป็นผู้แสดงบทบาทที่ดี ดังนั้นปัจจัยจิตสำนึกองค์กรจึงถือเป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น คือ การมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น และวัฒนธรรมองค์กรของคนในท้องถิ่น ซึ่งเมื่อประชาชนสามารถปฏิบัติในสิ่งนี้ได้ ย่อมหมายถึงว่าประชาชนเกิดความรู้สึกว่าเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ อรินทร์ (2555) ได้อธิบายนิยามของความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่นว่าหมายถึงความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงถึงความผูกพัน ความภาคภูมิใจ ความเป็นเจ้าของท้องถิ่นในพื้นที่ที่พวกเขาอาศัยอยู่ และสอดคล้องกับ Lövey, Nadkarni และ Erdélyi (2005) กล่าวว่า เมื่อเรามีความรู้สึกของความเป็นส่วนหนึ่ง (sense of belongingness) ต่อองค์กรของเราเข้าไปสู่ความรู้สึกจงรักภักดีต่อองค์กร การเป็นส่วนหนึ่ง ประกอบไปด้วย วัฒนธรรม (Culture)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบประเด็นที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนขององค์ประกอบหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีตามศาสตร์ลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ซึ่งวัดจากการรับรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม พบโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการสอบถามความสอดคล้องกลมกลืนขององค์ประกอบเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งคำว่า หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น (Sense of Belonging) ซึ่ง “หุ้นส่วน” (Partnership) จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย จากนักวิชาการ หรือผู้ที่ให้ความหมายของคำนี้เอาไว้ ทั้งในและต่างประเทศ ในที่นี้หุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ก็คือการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น

มีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของท้องถิ่น การมีจิตใจเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) ซึ่งมีผลทั้งทางด้านอารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรมกับสิ่งที่ได้เป็นเจ้าของ และตนสามารถมีสิทธิ์ มีเสียง และสามารถกระทำการใดๆ ได้อย่างเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ โดยการมีจิตใจเป็นเจ้าของเป็นสัญญาณมาโดยกำเนิด ความรู้สึกเป็นเจ้าของมีทั้งที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุ ส่งผลทางด้านอารมณ์ ทัศนคติและพฤติกรรมกับสิ่งที่ได้เป็นเจ้าของ (Lövey, Nadkarni and Erdélyi, 2005) ผลการตรวจสอบสอดคล้องกับ เฟลด์แมน (Feldman, 1994) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้เป็นรูปแบบ ABC (ABC Model) ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component -A) เป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่รับรู้ องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component-B) เป็นการเตรียมพร้อมของบุคคลที่จะแสดง หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่รับรู้ และ องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component -C) เป็นความรู้ หรือความคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่รับรู้ว่าเป็นสิ่งที่ดี ไม่ดี ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง เหมาะสม ไม่เหมาะสม ให้คุณ ให้โทษ เมื่อองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ จะมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันหากองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังเช่น ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น หากองค์ประกอบด้านหนึ่งด้านใดเปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบด้านอื่นๆ ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้นี้ยังไม่มีการวิจัยของนักวิชาการท่านใดที่สอดคล้องโดยตรง เนื่องจากงานวิจัยหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สร้างโมเดลการวัด โดยการเทียบเคียงงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึงกันมาเป็นกรอบของการวิจัย ดังนั้นผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนโดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราสมุทรสาครลุ่มแม่น้ำโขงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อยืนยันนวัตกรรมแนวทางการพัฒนาความเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดฉะเชิงเทราสมุทรสาครลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ผู้วิจัยได้ทำการยืนยันนวัตกรรมการเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราสมุทรสาครลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน พบผลการยืนยันกลยุทธ์การพัฒนานวัตกรรมความเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราสมุทรสาครลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลยุทธ์การพัฒนานวัตกรรมความเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราสมุทรสาครลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม พบว่านวัตกรรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาการเป็นหุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น มีความสอดคล้องกันมาก โดยกลยุทธ์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดคือ กลยุทธ์การพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากว่า การที่ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับการพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกล้าที่จะแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น และจะรู้วิธีการดึงเอาความสามารถของตนเองออกมา คนที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง จะเป็นคนที่มีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองสูงเป็นทุนอยู่แล้ว จึงทำให้คนกลุ่มนี้ไม่กลัวที่จะเผชิญกับเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ แบนดูรา Bandura (1997) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถตนเอง (Perceived Self-Efficacy) ซึ่ง Bandura ได้ให้ความหมายว่า เป็นการตัดสินใจความสามารถตนเองว่า สามารถทำงานในระดับใด หรือความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับ

ความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต ความเชื่อในความสามารถตนเองพิจารณาจากความรู้สึก ความคิด การตั้งใจ และพฤติกรรม ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองให้เกิดขึ้นกับประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดย ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) หรือ การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) เนื่องจากถ้าเราสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองได้จะทำให้เกิดความมั่นใจและกล้าตัดสินใจภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ฌูนาภา เจนวนิชย์วิบูลย์ (2554) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีจิตใจเป็นเจ้าของ ความผูกพันต่อองค์กร และความตั้งใจอยู่ในงานของพนักงานสัญญาจ้าง:กรณีศึกษาบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแห่งหนึ่งพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการมีจิตใจเป็นเจ้าของ โดยปัจจัยส่วนบุคคล (Individual Factors) ได้แก่ เพศ บุคลิกภาพ สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ (Wang, Battocchi, Planesi, Tomasini, Zancanaro, & Nass, 2006) นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างของแรงจูงใจในแต่ละบุคคล ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองสูง เช่น การเคารพในตัวเอง (Pierce, Kostova, & Dirks, 2003)

บทสรุป

การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น เปรียบเสมือนการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของให้กับคนในท้องถิ่น ซึ่งในการเป็นเจ้านองนี้จะต้องเป็นออกมาตั้งแต่การรับรู้ เมื่อรับรู้แล้วต้องสามารถแสดงความรู้สึกว่าเห็นด้วย ชอบ หรือไม่ชอบ และแสดงออกผ่านพฤติกรรมหรือผ่านวิถีในการดำเนินชีวิต โดยไม่มีใครบีบบังคับ ซึ่งคำว่าหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่นเป็นงานที่สร้างขึ้นมามาเพื่อพัฒนาความรู้สึกในการเป็นเจ้าของท้องถิ่น และผลการวิจัยนี้นำมาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ที่เรียกว่า “นวัตกรรมการสร้างเป็นหุ้นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น” นำมาซึ่งการพัฒนาโดยคนในท้องถิ่นและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การกำหนดระเบียบกฎหมายในการบริหารงานท้องถิ่น ควรมีระบบหรือกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นมากเกินไป และควรจัดเป็นระบบบริหารงานท้องถิ่นแบบหุ้นส่วนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมอบอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน จะสามารถสร้างความเป็นเจ้าของท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะเชิงการบริหาร

ผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเปรียบเสมือนผู้กำหนดนโยบายในระดับท้องถิ่น ควรส่งเสริมการทำงานแบบหุ้นส่วนทางการบริหาร คือ ต้องมีความเคารพในการตัดสินใจของหุ้นส่วนทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่น ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดี
2. ศึกษาแบบภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารท้องถิ่น
3. ศึกษาแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ ศรีหาเศษ. (2547). โครงการจัดการศึกษาตามแนวคิดความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษนันท์ ภูสวาสดี. (2551). รูปแบบการสร้างความเป็นหุ้นส่วนดำเนินงานขององค์กรเพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชรินทร์ สัทปัทม บัญทัน ดอกไธสง และ บุญเรือง ศรีเหรียญ. (2556). การพัฒนาตัวแบบความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาสำหรับสังคมไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 3(2), 165-172.
- ชญาภา เจนวนิชย์วิบูลย์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีจิตใจเป็นเจ้าของ ความผูกพันต่อองค์กร และความตั้งใจอยู่ในงานของพนักงานสัญญาจ้าง :กรณีศึกษาบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูลีกร ด่านยุทธศิลป์. (2554). การสร้างเสริมสุขภาพ หุ่นส่วนสุขภาพ และการเสริมสร้างพลังอำนาจในชุมชน. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 383(25), 82-91
- ฉวีวรรณ นาคเสวีวงศ์ และอุดร ตันติสุนทร. (2554). ความท้าทายในการกระจายอำนาจและถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 4(4), 1-15.
- ณัฐวุฒิ อรินทร์. (2555). การศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่มีต่อสุขภาวะทางจิตและพฤติกรรมการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดชายแดนใต้. ปริญญานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุริยาสานการพิมพ์,
- พีรสิทธิ์ คำวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนสุ. (2551). ภาควิชาส่วนในการบริหารรัฐกิจ. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 1(2), 20 – 42.
- ไพสิทธิ์ สุวรรณฤทธิ์และพิชญ์ สมพอง. (2553). การจัดการศึกษาโดยภาคีหุ้นส่วน. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 3(1), 70 – 85.
- พรทิพย์ คำพอ และคณะ. (2544). บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในการใช้การแพทย์แผนไทยเพื่อการดูแลสุขภาพของตนเองในชุมชน. ขอนแก่น: ภาควิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ระพีพร คณะพล สัญญา เคนาภูมิ และยุภาพร ยุภาศ. (2559). หุ่นส่วนทางการบริหารงานท้องถิ่น: บทบาททางสังคมกับการเสริมสร้างชุมชนสันติสุข. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 4(1), 243-256
- วัชรินทร์ อินทร์พรหม. (2557). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 8(3), 278 – 289.

- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นสำหรับนักบริหารท้องถิ่น* วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: จริยสุนิทางค์การพิมพ์.
- แสงทอง ภูศรี. (2554). แนวคิดและการปฏิบัติด้านความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครอบครัว และโรงเรียนในการจัดการศึกษา: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชสวัสดิ์ สุวรรณเวช. (2529). *การสร้างรูปแบบความผูกพันของพนักงานต้องค์การ*. รายงานภาคินิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนบริหารการมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Abraham, M. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row Publishers.
- Arnstein, S.R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *JAIP* 35(4), 216-224
- Bandura, A. (1997). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215
- Fagence, M. (1977). *Citizen Participation in Planning*. Oxford Pugamon Press.
- Feldman, R. S. (1994). *Essentials of Understand Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Lövey, Nadkarni and Erdélyi 2005:86. *The Joyful Organization*. Response Books. New Delhi.
- Oppler, S. (n.d.) *PARTNERS AGAINST CRIME: From community to Partnership policing*. Retrieved July 19, 2016, from https://www.issafrika.org/uploads/paper_16.pdf
- Pierce, J. L., Kostova, T., & Dirks, K.T. (2003). The state of psychological ownership: Integrating and extending a century of research. *Review of General Psychology*, 7(84), 1-7
- Tolipov, Farkhod. (2006). "Uzbekistan and Russia: Alliance Against A Mythic Threat?" in Central Asia-Caucasus Institute Analyst. (November 1), 1-5. Retrieved on May, 20 2017, from <http://www.cacianalyst.org>.
- Wang, Q.y., Battocchi, A., Graziola,i., Pianesi,F., Tomasini, D., Zancanaro, M., & Nass, C. (2006). The role of psychological ownership and ownership markers in collaborative working environment. [n.p].

Translated Thai References

- Arin, N. (2012). *A Confirmatory Factor Analysis of the Posttraumatic Growth from Unrest Situations among Health Workers in Three Southern Border Provinces*. Dissertation Ph.D. in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University). (In Thai)
- Chenwanitwiboon, C. (2011). *Relationship between psychological ownership, organizational commitment and intention to stay of contract staff: a case study of an exploration and production petroleum company*. Thesis of Master degree of Arts in Industrial and Organizational Phycology, Thammasat University. (In Thai)

- Danyuthasilpe, C. (2011). Health Promotion, Partnership and Empowerment in the Community. *Journal of public health nursing*. 338(25): September – December 2011. 82-91. (In Thai)
- Intaprom, W. (2014). Model of Public Participation in the Local Development. *Journal of Graduate Studies, Valaya Alongkorn Rajabhat University*, 8(3). September – December 2016. (In Thai)
- Kanapol, R., Kenaphoom, S., Yupas, Y. (2016). Local Administration Partnership: A Social Role to Strengthening Peace in Communities. *Journal of MCU Peace Studies*, 4(1), 243-256. (In Thai)
- Komporn, P. et al. (2001). *Public Participation and Subdistrict Administrative Organization in Using Thai Traditional Medicine for self-health care of a community*. Khon Kaen: Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University. (In Thai)
- Kamnuansilpa, P. and Wongthanavas, S. (2008). Strategic Partnership: A Management Initiative for Public Administration. *Local Administration Journal*, 1(2), 20 – 42. (In Thai)
- King Prajadhipok's Institute. (2009). *Confidant, Guideline of Public Participation for Local Administrator*. College of Local Government Development. Bangkok: Charan Sanit Wong Printing. (In Thai)
- Nakseewong, C. & Tantisoonorn, U. (2011). Progress of Decentralized and the Transfer for Responsibility to Local Government Organization in Khon Kaen Province. *Local Administration Journal*, 4(4), 1-15. (In Thai)
- Phusavat, K. (2008). *Building Partnership of Organization for Developing Medium Level Employee of Thailand*. Doctor of Philosophy in Vocational and Technical Education Management, Technical Education Management Department, King Mongkut's University of Technology Thonburi. (In Thai)
- Poosri, S. (2011). Perspectives and Practices of School-Family Partnerships in Educational Provision: A Quantitative and Qualitative Study in Secondary Schools. Thesis of Master degree of Education in Education, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Srihaset, K. (2004). *Evaluation research of Education Provision Project Based on the Government and Private Sector Partnership Approach: A case Study*. Thesis of Master degree of Education in Education, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Srisa-ard, B. (2002). *Statistical Methods for Research*. (6th ed.). Bangkok: Suviriyasarn Printing. (In Thai)

- Sritabtim, C. et al. (2013). The Development of Educational Partnership Model for Thai Society. *EAU Heritage Journal, Eastern Asia University*, 3(2): July – December 2013, 165-172. (In Thai)
- Suwanarit, P. & Sompong, P. (2010). Educational Management by Partnership. *Local Administration Journal*, 3(1), 70 – 85. (In Thai)
- Suwanwech, S. (1986). Developing Employee Engagement Model. Term Report: Master of Science, Graduate School of Human Resources, National Institute of Development Administration. (In Thai)